

מי שהיה נשוי פרק עשירי כתובות צה.

מסורת הש"ס

(א) לעיל פג. [וש"נ] גיטין עז,
(ב) גיטין נה: ב"ב מט:
(ג) ב"ק נט: (ד) גיטין מח:
(ה) [ב"ק ח:] (ו) [ז"ל לכתובתה],
(ז) [לקמן ע"ב], (ח) [לעיל פג.],
(ט) [דף נה:] (י) [ז"ל כתב],
(יא) רש"ל מ"ו,

מוסף רש"י

[illegible]

תוספות רי"ד

מאיר ואילן פ' לטרון
לקוחות שלחו ממנו
מאיר ואילן באהריות
בכרה לו אל כלי לקוחות
למנו לו את בר חד בנין
בא וטשרן קודם ושלל דין
נכתב ממך מאי תגמיהו
נכתב השאהו לו חזק
מאת אחיהו ב' ה' בנין
וימסר לו שטור ויכתבו לו
השאהו עליו וילך לו לטרון
לקוחות ואם יאמרו לו
חד בנין את יאמר להם אני
ב' לטרון עבור חבירי
ה' בנין שטור לשנינו מכרה
באהריות ואני בא עליכם
ההשאה מכחו ואם יאמרו
לך הוה קודם ושלל דין כ"ט

[illegible]

וּמִכְרָה לֹו בְּאַחֲרִיּוֹת: יְכַלִּי
וּשְׁטָרֶךְ קוֹדֵם וְשֹׁלָא כְּדִין
הַרְשָׁאָה לְהַדְדִּי. יִבְקֹשׁ מֵאַתָּה
וְיִכְתוּב לֹו הַרְשָׁאָה עָלָיו

שִׁירָפָא מֵאִיר וְאִילָךְ א"ל יְכִילִי לְמִימֵר לָךְ אֵת
 בֵּר חֵד בְּנִיסָן אֶת מֵאִי תִקְנִתֶיהָ נִכְתְּבוּ הָרִשָּׁאָה
 לַהֲדִירִי: **מִתְנִי** א"מִי שְׁהִיָּה נָשׁוּי ב' נָשִׁים
 וּמִכֹּר אֶת שְׂדֵהוּ וּכְתַבְהָ רֵאשׁוֹנָה לְלוֹקָח
 דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי עִמָּךְ הַשְׁנִיָּה מוֹצִיָּאָה
 מֵהֶלֶקֶחַ וְרֵאשׁוֹנָה מִן הַשְׁנִיָּה וְהֶלֶקֶחַ מִן
 הָרֵאשׁוֹנָה וְחֻזְרוֹת חֲלִילָה עַד שִׁיעֶשׂוּ פִּשְׁרָה
 יָנִיעִיהֶם יִכּוֹן בַּעַל חוֹב וְכֵן אִשָּׁה בַּעֲלַת חוֹב:
גַּמ' וְכִי כְתַבְהָ לִיה מֵאִי הוּי ^והֶתִּנְיָא הָאוֹמֵר
 לַחֲבִירוֹ דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי עַל שְׂדֵה זֶו וְאֵין לִי
 עֶסֶק בָּהּ יְדִיד מִסּוֹלֶקֶת הִימְנָה לֹא אִמֵּר כְּלוּם
 הֵכָא בְּמֵאִי עֶסְקִינָן בְּשִׁקְנוֹ מִידָּה וְכִי קִנּוּ מִידָּה
 מֵאִי הוּי תִּמְאָה נַחַת רוּחַ עֲשִׂיתִי לְבַעֲלִי מִי לֹא
 תִּנְנָן ^ולִקְחָה מִן הָאִישׁ וְחֹזֵר וְלִקְחָה מִן הָאִשָּׁה
 מִקְחוֹ בְּטַל אֱלֹמָא יִכּוֹלָה הִיא שְׁתֵּאמֹר נַחַת
 רוּחַ עֲשִׂיתִי לְבַעֲלִי א"ר זִירָא אִמֵּר רַב חֲסֵדָא
 לֹא קִשְׂיָא הָא ר"מ הָא ר' יְהוּדָה דִּתְנִיָּא ^וכְּתַב
 לְרֵאשׁוֹן וְלֹא חֲתָמָה לוֹ לִשְׁנִי וְחֲתָמָה לוֹ אִיבֵדָה
 כְּתוּבָתָהּ דְּבִרִי ר"מ ר' יְהוּדָה אֹמֵר יִכּוֹלָה הִיא
 שְׁתֵּאמֹר נַחַת רוּחַ עֲשִׂיתִי לְבַעֲלִי אִתָּם מָה
 לָכֶם עָלֵי וְרַבִּי סָתֵם לָהּ הֵכָא כִּר"מ וְסָתֵם לָהּ
 הֵתֵם כִּר' יְהוּדָה אִמֵּר רַב פֶּפֶא בְּגִירוּשָׁה וּדְבָרִי
 הֵכָל רַב אִשִּׁי אִמֵּר כּוֹלָה ר"מ הִיא יְעוּדָה כֵּאֵן
 לֹא קֶאֱמֵר ר"מ הֵתֵם אֱלֹא בִּשְׁנֵי לְקוֹחוֹת
 דֵּאֲמִירִי לָהּ אִי אִיתָא דְנַחַת רוּחַ עֲבֵדָתָה לְקֶמָא
 אִיבֵעִי לָךְ לְמִיעֵבַד אֲבָל בְּלוֹקָח אֶחָד אִפִּילוּ
 רַבִּי מֵאִיר מוֹדָה וּמִתְנִי דְכְּתַב לִיה לֵאחֹר ^ותִּנְנָן
 הֵתֵם אֵין נִפְרַעִין מִנְכֶּסִּים מְשׁוּעֲבָדִים בְּמִקּוֹם
 שִׁישׁ נִכְסִים בְּנֵי חוֹרִין וְאִפ' הֵן יִזְבוּרִית אִיבֵעִיא
 לָהּוּ אִישְׁתְּדוּף בְּנֵי חָרִי מָהוּ דְלִישְׁרוּף
 מִמְשַׁעֲבָדִי ת"ש כְּתַב לְרֵאשׁוֹן וְלֹא חֲתָמָה לוֹ
 לִשְׁנִי וְחֲתָמָה לוֹ אִיבֵדָה כְּתוּבָתָהּ דְּבִרִי ר"מ
 וְאִי סִלְקָא דַּעֲתָךְ אִישְׁתְּדוּף בְּנֵי חָרִי טְרִיף
 מִמְשַׁעֲבָדִי נָהִי דֵּאִיבֵדָה כְּתוּבָתָהּ מִשְׁנֵי
 מִרֵּאשׁוֹן מִיָּהָא תִּיגְבִי אִמֵּר רַב נַחֲמָן בִּר' יִצְחָק
 מֵאִי אִיבֵדָה אִיבֵדָה מִשְׁנֵי אִמֵּר רַבָּא שְׁתֵּי
 תְּשׁוּבוֹת בְּדִבְרֵי חֲדָא דֵּאִיבֵדָה לְגִמְרִי
 מִשְׁמַע וְעוּדָה תִּנְיָא יִלּוּהּ מִן הָאֶחָד וּמִכֹּר
 נִכְסֵיוֹ לִשְׁנַיִם וְכְתַב בַּעַל חוֹב לְלוֹקָח שְׁנֵי
 דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי עִמָּךְ אֵין לוֹ עַל לֹקָח
 רֵאשׁוֹן כְּלוּם מִפְּנֵי שִׁיכּוֹל לֹמֵר הִנַּחְתִּי
 לָךְ מִקּוֹם לְגַבּוֹת הִימְנוּ יְהֵתֵם אִיהוּ דֵּאֲפָסִיד
 נִפְשִׁיָּהּ בִּידֵים א"ל רַב יִימֵר לְרַב אִשִּׁי

וְהָא

וממיהה אישמוך צני חרי לא טריף ממשעבדי דהתם היא דלדנה
מכונתה והא דקתני אין לו על לוקח ראשון כלום חד טעמא
הוא האי דלא הדר גבי מהראשון משום דלפסיד נפשיה צידים
שכתב לשני דין ודברים אין לי עמך ולא דמי אישמוך:
והא

בצטל עד שחכתבו לו אחריות נכסים דקאמר נימא תהוי מיוצבא דרר וכו
בדלא אמר לך חזק וקני וכי קאמר רב דלאמר לך חזק וקני בדהי שר
הבי אימא גירסא ישנה ממני דכתבה לאחר חוה לאחר שני הוא
משנה דקמשיני נקט דאי האי אחר ראשון הוא וגרסינן וכתב
התם איחור דאפסיד פשיעה מה שפירש בקו' וכולה דבא קאמר
הש"ס הוא דמתרץ התם הוא בצעל חזר דאפסיד נפשיה בדי
דאפסידה נפשה דהא בעת שכתבה לו לא הייתה ראויה עדיין לגבות
מקומות בש"ס דלא חייש *לשנוי אלא קושא אחרונה ועוד דלינה פו

[illegible]

וְכִי בַּחֲבֵה לִיָּה מֵאִי הוּי. תִּמְנָה מֵאִי קֹא פִּרְיָן וְהֵלֵא לֹא כֹא עֲדִינָן לִידֵה וְהוּי כְּמוֹ כּוֹתֵב לֵה וְעוֹדֵה אֲרוּסָה וְאוֹמֵר אֲנִי דִשְׁפִיר פִּרְיָן דִּהֲכֹא הוּי כְּמוֹ כּוֹתֵב לֵה וְהוּא נִשְׁוֹאֵה וְלֹא דִמֵּי לִאֲרוּסָה כֻּלָּל לִאֲרוּסָה אֲסֵם מִכְרֵה וְנִתְנָה קִיִּים אֲבֵל הֵאֵר אִינוּ יֻכּוֹל לַמְכוֹר שְׁלֹא מִתְּרוּן רָל הֲכֵא רָל מְכוֹר מִתְּרוּן

בשקנו מידה. אע"ג דגזי נשואה
אמר רב יוסף בריה הכולל (על פה).
מדין ודברים קנו מידו נשואה הוי
טפי ידו כידה מהכא גזי לוקח ידה
כידו: **תיבא** נחת רוח עשיתי
אבע"ז מי לא תנן ב' לזכא לשנוי
כעלמא מהאשה תמחל דלא הוי קיים
כדקמי' בצפילא לקח מן האשה וחזר
ולקח מן האיש מקחו קיים דצממני'
משמע דלחר מזירת השדה כתבה

ללוקח דהכי קמני ומכר שדהו וכמה
 כו': **הא** ר"מ הא רבי יהודה
 דתניא ב' והא דקמני דלא אמרינן
 נחת רוח עשיתי לבעלי ר"מ היא ופי'
 לנו רבי דלרייקנן למימר דהשקפה לא
 דנקט צברייתא תכסה לראשון ולא

חממה לו רצותא נקט דלע"ג דליכא
למימר הך חממה כי חממה נמי לשני
לאו שדוית בחרו מנכר אלף לנחת
רוח מכוונת דהא דבר ראיונה שלא
חממה לראשון ספ"ה אמר' איצדה
כתובתא וכו' ספ"ה וקס"ה לי א"כ
לבסוק למסיק רב אשי כולה ר"מ היא
ועד כאן לא קאמר ר"מ אלף בשני
לקוחות כו' אלא הדך ציה מאותה
סברה ראשונה דס"ד דיותר יש לנו
לומר אצדה כתובתא בחד לוקח
משני לקוחות הל"ל כולה ר' יהודה
היא בשני לקוחות דוקא אי"י יהודה
יכולה שחאמר נחת רוח עשימי לבעלי
אבל בחד לוקח לא על כן נ"ל לס"ד
השתא נמי שייך יותר נחת רוח
בלוקח אחד ממשני לקוחות אבל לא
משמע ליה שחלוק ר"מ ונקט שני
לקוחות משום רצותא דר' יהודה:
פ' בתבא דראשון ולא חתמה לו
כו'. יש מקשין והא

בְּהוֹקֵן (יְגִישׁוּ נח. וס) אֲמַתְנִי דְלֶקֶחַ
מִן הָאֵשׁ וְחֹזֵר וְלֶקֶחַ מִן הָאֵשׁ מִקְחוֹ
בְּעַל אֲמַר רַב לֹא שֵׁנוּ אֵלֶּה דְלִי לָךְ
חֹזֵק וְקֵינִי אֲבָל בְּשֹׁטֵר קֵנָה וְתִירֵךְ רַבִּי
דְּהֵס כְּמִכְצֵנֵה לִּי שֹׁטֵר בְּפִי עֲמָה
דְּהוֹאִיל יִכּוֹל לְהוֹאִיל אֶשְׁרֵה בְּעַל בְּלֹא
שֹׁטֵר שֶׁל בְּעַל לֹא אֲמַרִי נַחַם רוּחַ אֲבָל
הֵכָא מִיִּירִי שְׁחַמְתָּה לִּי בְּשֹׁטֵר שֶׁל בְּעַל
דְּהוֹאִיל וְאִינוּ יִכּוֹל לְהוֹאִיל שֹׁטֵר שֶׁלֹּא
שֶׁלֹּא יִרְאוּ שֹׁטֵר שֶׁל בְּעַל עֲמוּ יִכּוֹלֵה
הֵיא וְדִאי שְׁתֹּאמַר נַחַם רוּחַ עֲשִׂיתִי
לְבַעֲלִי וְעוֹד אֲמַר לָךְ רַבִּי דְלִפִּי בְּשֹׁטֵר
עֲמוּ שֶׁל בְּעַל אִירִי אֵלֶּה כְּמִכְצֵנָה
וְהָא
שֶׁהִיא עֲמָה מְכֵרָה לְלִקְחוֹת אֲבָל שְׁמֹחֶלֶת
שִׁיעֻבּוֹד שִׁישׁ לֹה עַל הִקְרָקָה וְכֵן מִשְׁמַע לְשׁוֹן חֲתָמָה כְּלוֹמֵר שְׁתַּרְתִּית
בְּמִקְחָהּ וְלֹא מִחֲתָה בּוֹ עוֹד תִּירֵךְ רַבִּי דְּהֵס הִ"ק לֹא שֵׁנוּ אֵלֶּה דְלִי לָךְ
חֹזֵק וְקֵינִי אֲבָל בְּשֹׁטֵר קֵנָה בְּהִדִּי לָךְ חֹזֵק וְקֵינִי וְלֹא תִּמְיַשֵּׁב לִי מִיִּרְדּוֹן זֶה
דְּפִרְדִּיךְ הֵס לְרַב מֵהָא דְחִנִּיא לֶקַח מִן הָאֵשׁ וְחֹזֵר וְלֶקַח מִן הָאֵשׁ מִקְחוֹ
וְתִיבּוֹצֵחָא נְמִי הֵיא דְקִתְנִי דְשֹׁטֵר אִינוּ מוֹעִיל עַד שְׁתִּכְחֹז אַחֲרֵיתוֹ נִכְסִים
וְלִמְדִירָא לְרֵשׁוֹן לֹא קֵנָה כֹּהִי הֵיא. (ועי' פוס' ב"ב מו' ד"ה אֲבָל בְּשֹׁטֵר):
וְלִמְדֵּי דְמִכְצֵנֵה בְּעַל שֶׁלֹּא (סֵדָה אַחֲרָת) וְלֹא חֲתָמָה לִי וְלִישְׁנָה דִּקְרָן
בִּין לִיָּה לְאַחַר הו"ל לְמִימָר:

לא נהירא לר"ת דל"כ ה"ל אלא התם הוא דאפסיד אנפסיה אלא
ידע דדיניה עליוה לפרוע אבל אשה ליכא למימר כל כך יאיהי היא
דור שיהי לא נתנה כתובה לגבות מחיים וכן פ"י רבינו חננאל ובכמה
א. כל כך מקמייתא דלר"ת דר יצחק לא משמע ליה לגמרי אלא משני:
ומוקמין

שאין לה לומר עכשיו נרע: "רא אמר כולה ר"מ חי וע"כ ל"ק ר"מ אלא ב' בקלות דא"ל
לך למיעבד אבל כחד לוקא אפילו ר"מ מודה ומתני' דהכא בדרכתא לאחר' ואש' דלפני' ר"מ ר"מ
ההוא בקלוקא / ואע"ג דמיתני' ביבשת תבלא חילא לא בגרסה. ואש' דלפני' ר"מ ר"מ
ההוא בחדא אוקי' סתם מתי' ב' קליל' מחלוקת דביבשת' וסתם דמתי' לאו
ממנסת' משועבדים במקום ש"כ אפי' הן יבשות' איבע' להו אישדות' בני חרי לאח'ר
משעבדי' וסמיק' למתאד' ושל' אישדות' בני חרי טרין' משעבדי' ושל' בחתופתא פכרי' מן
חתיבת' להו אש' סכסי' עשה דהו' אפוחיק' לכתובת' אש' וספשה' חרי גובה' מאס' שכו'ר

עין משפט
נר מצוה

לֵב אֶמִּי פִּיזוֹ מֵהֶלִי אִשּׁוֹת
הֶלִי יֵצֵא סִמָּג עֵשֶׂן מִחַ
טוֹשׁ"ע אֶה"ע סִי ק סַעִיף ד'
לֵב ב מִי פִּיזוֹ מֵהֶלִי מְלוּה
וְלוּה הֶלִי ח סִמָּג עֵשֶׂן ז'
טוֹשׁ"ע ח"מ סִי קִיח סַעִיף
:ב

לד ג ד מיי פייט מהל
אישות הל' יא ופיל
מהל מביה הל' ג סמג עשין
ממ טוש"ע אה"ע סי' ז סעיף
ו' וסי' י"ב סעיף ג'
לה ה מיי פייט מהל מלוה
ולוה הל' א ופייט הל' ב
סמג עשין ד טוש"ע ח"מ
סי' קיא סעיף ח:
לו ז ר מיי פייט שם הל' ח
סמג שם טוש"ע ח"מ סי'
קיא סעיף א וסי' קיא סעיף
יב:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה התם וכו' לשנויי
אלא קושיא אחרונה. כעין
זה כתבו תוס' שבת י ע"א
ד"ה טריחותא וש"נ:

שפות רי"ד (המשך)

[illegible]